

บทที่ 5

บทย่อ อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการสำรวจความต้องการและพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในบทนี้ผู้วิจัยเสนอบทย่อ อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อสำรวจความต้องการและพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 71 โรงเรียน ซึ่งกำหนดแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าครู/วิชาการ โรงเรียน ครูผู้สอน และนักเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง ตามเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 แห่ง คือ โรงเรียนนุสตานุดดิน จังหวัด สงขลา โรงเรียนศรีฟ้าริดาบารูวิทยา จังหวัดยะลา และโรงเรียนนุรุดดิน จังหวัดนราธิวาส แหล่งข้อมูลถูกเลือกตามสถานภาพผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าครู/วิชาการ โรงเรียน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน และ นักเรียน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย รวมจำนวน 140 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มี 2 ชุด คือ

1. แบบสอบถาม ใช้สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาวิชาการของโรงเรียน โดยกำหนดแหล่งข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ

1.1 ผู้บริหาร/คณะกรรมการการศึกษา สอบถามเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

การจัดทำมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน

สภาพการนำมาตรฐานของผู้เรียนไปใช้

การพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 หัวหน้าครู/วิชาการ โรงเรียน สอบถามเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

การจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีประสิทธิภาพ

การจัดแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

การประเมินและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

1.3 ครูผู้สอน สอบถามเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

การพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษา

ประสิทธิภาพการสอนของครู

การใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

เครือข่ายการเรียนรู้

ความก้าวหน้าและคุณภาพของผู้เรียน

ร่องรอยการจัดการสอนเป็นทีม

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร หรือคณะกรรมการการศึกษา หัวหน้าครู/วิชาการ โรงเรียน และ ครูผู้สอน เพื่อตรวจสอบประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน โดยเฉพาะประเด็นที่โรงเรียนแต่ละแห่งพร้อมที่จะพัฒนา แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 การกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน ตอนที่ 2 การพัฒนาสาระของหลักสูตร และตอนที่ 3 ประเด็นวิชาการที่ต้องการพัฒนาเร่งด่วน

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา(Research and Development) โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) มีลำดับขั้นตอน 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สํารวจข้อมูลเบื้องต้น กำหนดเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. สํารวจข้อมูลเบื้องต้นโดยส่งแบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ในวันที่ 31 มกราคม 2544 โดยกำหนดให้ส่งกลับภายในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2544

2. สรุปผลสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาวิชาการจากแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับคืนมา โดยจัดประชุมในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2544 เป็นการประชุมครั้งที่ 4/2544 ณ ห้องประชุม 313 ชั้น 2 อาคารคณะศึกษาศาสตร์

3. คัดเลือกประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน และคณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ศึกษาสภาพโรงเรียนเพิ่มเติมและสัมภาษณ์ปัญหาที่ผู้บริหาร คณะกรรมการการศึกษา หัวหน้าครู/วิชาการโรงเรียน และคณะครูเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นประเด็นที่โรงเรียนพร้อมที่จะพัฒนา

โรงเรียนนุสตานุดดิน จังหวัดสงขลา สัมภาษณ์ในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2544

โรงเรียนศรีฟ้าบาโรวิทยา จังหวัดยะลา สัมภาษณ์ในวันที่ 1 มีนาคม 2544

โรงเรียนนุรุดดิน จังหวัดนราธิวาส สัมภาษณ์ในวันที่ 1 มีนาคม 2544

ระยะที่ 2 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีขั้นตอนดังนี้

คณะผู้วิจัยและโรงเรียนร่วมกันจัดประชุมปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในเรื่องที่เป็นปัญหาที่ต้องการพัฒนา ที่ได้จากระยะที่ 1 ขั้นที่ 3

คณะผู้วิจัยนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานทางวิชาการเป็นระยะ ตามประเด็นที่ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปแล้ว

สรุปผล

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลการสำรวจความต้องการพัฒนาวิชาการในส่วนของการเรียนการสอนจากการใช้แบบสอบถามส่งไปยังโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำนวน 71 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 ฉบับ เพื่อถามผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และ ครูผู้สอน ผลการตอบแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้ ประชุมคัดเลือกโรงเรียนที่ต้องการพัฒนาวิชาการจำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนนุสตานุกดิน จังหวัดสงขลา โรงเรียนศรีฟารีดาบารูวิทยา จังหวัดยะลา และโรงเรียนนุรุดดิน จังหวัดนราธิวาส และสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยวิชาการและครูผู้สอนอีกครั้งในรายละเอียดของประเด็นทางวิชาการที่ต้องการพัฒนาและสรุปได้ว่า แต่ละโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาวิชาการ ดังนี้

1.1 โรงเรียนนุสตานุกดิน จังหวัดสงขลา ปัญหาทางด้านวิชาการ สรุปได้ดังนี้

การวิเคราะห์หลักสูตร การใช้หลักสูตร การทำแผนการสอน การผลิตสื่อการสอน การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวิจัยในชั้นเรียน และการประกันคุณภาพ

1.2 โรงเรียนศรีฟารีดาบารูวิทยา จังหวัดยะลา ปัญหาทางด้านวิชาการ สรุปได้ดังนี้

การผลิตสื่อการเรียนการสอน การเขียนแผนการสอน การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวิเคราะห์หลักสูตร จิตวิทยาในการเรียนการสอน ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู และการวิจัยในชั้นเรียน

1.3 โรงเรียนนุรุดดิน จังหวัดนราธิวาส ปัญหาทางด้านวิชาการ สรุปได้ดังนี้

เทคนิคการสอนใหม่ๆ การสอนแบบบูรณาการ เทคนิคการวัดและประเมินตามสภาพจริง การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน เทคนิคการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน จิตวิทยาการเรียนการสอน การควบคุมอารมณ์ของครูผู้สอน ทักษะการสอนวิชาสามัญ เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา เป็นต้น และการวิจัยในชั้นเรียน

2. การสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการตอบสนองความต้องการและสภาพที่เป็นจริง ประเด็นวิชาการที่พัฒนา สรุปได้ดังนี้

2.1. การนำมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนไปใช้

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสามแห่งได้นำมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนไปใช้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยการปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติสูงสุด ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมา คือ การวัดผลและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนยึดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.65$) และมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนช่วยให้การประเมินผลการเรียนได้ตรงตามสภาพจริง ($\bar{X} = 3.27$) ตามลำดับ

2.2 ด้านการวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสามแห่งได้วางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การเตรียมการสอนโดยการทำแผนการสอนล่วงหน้า ($\bar{X} = 3.86$) องค์ประกอบของแผนการสอนครบทั้งสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการประเมินผล ($\bar{X} = 3.71$) และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมควรคู่ไปกับการเรียนรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.85$) ปฏิบัติในระดับสูง

2.3 ด้านจิตวิทยาการเรียนการสอน

โรงเรียนศรีฟารีดาบารูวิทยาได้นำจิตวิทยาการเรียนการสอนไปใช้ในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครูนักเรียนและบุคลากรมีระดับการปฏิบัติสูงสุด ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ มีความสามารถในการยอมรับและมีความเข้าใจนักเรียน ($\bar{X} = 4.18$) มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.16$) และมีความสามารถในการสื่อสารได้ดี ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ

2.4 ด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสองแห่ง (โรงเรียนนุรุดดิน และโรงเรียนศรีฟารีดาบารูวิทยา) ได้นำสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ไปใช้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยการใช้สื่อและนวัตกรรมช่วยให้นักเรียนอยากเรียนรู้และปฏิบัติงานมีระดับการปฏิบัติสูงสุด ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา คือ ครูใช้สื่อได้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.45$) และสื่อที่ครูใช้ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนชัดเจนถูกต้องรวดเร็วขึ้น ($\bar{X} = 3.44$) ตามลำดับ

2.5 ด้านการประเมินและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสองแห่ง (โรงเรียนนุรุดดิน และโรงเรียนนุสตานุดดิน) ได้นำการประเมินและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนไปใช้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการประเมินผลงานของผู้เรียนสม่ำเสมอควบคู่ไปกับการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติสูงสุด ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมา คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้พัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ($\bar{X} = 3.22$) และมีการสรุปผลการประเมินที่แสดงเป็นระดับพัฒนาการทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 3.21$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการสำรวจความต้องการและพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการสำรวจความต้องการพัฒนาวิชาการในส่วนของการเรียนการสอนจากการใช้แบบสอบถามส่งไปยังโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จำนวน 71 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 ฉบับ เพื่อถามผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และ ครูผู้สอน ผลการตอบแบบสอบถาม คณะผู้วิจัยได้ประชุมคัดเลือกโรงเรียนที่ความต้องการพัฒนาวิชาการจำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนนุสถานุดดิน จังหวัดสงขลา โรงเรียนศรีฟ้าริดาบารูวิทยา จังหวัดยะลา และ โรงเรียนนุรุดดิน จังหวัดนราธิวาส และสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ช่วยวิชาการและครูผู้สอนอีกครั้งในรายละเอียดของประเด็นทางวิชาการที่ต้องการพัฒนาและสรุปได้ว่า แต่ละโรงเรียนมีความต้องการพัฒนาวิชาการ ดังนี้

1.1 โรงเรียนนุสถานุดดิน จังหวัดสงขลา ปัญหาทางด้านวิชาการ สรุปได้ดังนี้ การวิเคราะห์หลักสูตร การใช้หลักสูตร การทำแผนการสอน การผลิตสื่อการสอน การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวิจัยในชั้นเรียน และ การประกันคุณภาพ

1.2 โรงเรียนศรีฟ้าริดาบารูวิทยา จังหวัดยะลา ปัญหาทางด้านวิชาการ สรุปได้ดังนี้ การผลิตสื่อการเรียนการสอน การเขียนแผนการสอน การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การวิเคราะห์หลักสูตร จิตวิทยาในการเรียนการสอน ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครู และการวิจัยในชั้นเรียน

1.3 โรงเรียนนุรุดดิน จังหวัดนราธิวาส ปัญหาทางด้านวิชาการ สรุปได้ดังนี้ เทคนิคการสอนใหม่ๆ การสอนแบบบูรณาการ เทคนิคการวัดและประเมินตามสภาพจริง การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน เทคนิคการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน จิตวิทยาการเรียนการสอน การควบคุมอารมณ์ของครูผู้สอน ทักษะการสอนวิชาสามัญเช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา เป็นต้น และการวิจัยในชั้นเรียน

2. การสรุปผลการประชุมเชิงปฏิบัติการตอบสนองความต้องการและสภาพที่เป็นจริงประเด็นวิชาการที่พัฒนา สรุปได้ดังนี้

2.1 การนำมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนไปใช้

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสามแห่งได้นำมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนไปใช้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยการปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีระดับการปฏิบัติสูงสุด ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมา คือ การวัดผล และ ประเมินผลการเรียนของผู้เรียนยึดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.65$) และมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนช่วยให้การประเมินผลการเรียนได้ตรงตามสภาพจริง

($\bar{X} = 3.27$) ตามลำดับ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากครูอาจารย์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่เข้าร่วมการพัฒนาทั้งสามแห่งยังมีความเข้าใจระบบมาตรฐานผู้เรียนอยู่ในระดับน้อยเป็นผลให้การพัฒนาด้านนี้ได้รับการพัฒนาเพียงระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของจำนง แสงอำไพ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ว่าระดับปัญหาการบริหารวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีในระดับมากและจะเห็นว่าในสภาพของการพัฒนาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสามแห่งพยายามที่จะปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยปฏิบัติในระดับสูงสุด

2.2 ด้านการวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสามแห่งได้วางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น การเตรียมการสอนโดยการทำการสอนล่วงหน้า ($\bar{X} = 3.86$) องค์ประกอบของแผนการสอนครบทั้งสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการประเมินผล ($\bar{X} = 3.71$) และจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมควบคู่ไปกับการเรียนรู้ทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.85$) ปฏิบัติอยู่ในระดับสูงที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่าครูอาจารย์ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสามโรงเรียนได้รับการพัฒนาเชิงวิชาการอย่างทั่วถึงประกอบกับผู้บริหารให้ความสำคัญในการเตรียมการสอนโดยการทำการสอนล่วงหน้า การทำการสอนครอบคลุมทั้งสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการประเมินผล จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพจริยธรรม ค่านิยมควบคู่ไปกับการเรียนรู้ทางวิชาการมีการปฏิบัติในระดับสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเมศลาชี (1971 : 705-A) ที่พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากกว่าด้านอื่น ๆ และการศึกษาของมณูญ ดารามิตร (2525 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมปฏิบัติงานด้านวิชาการให้อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านจิตวิทยาการเรียนการสอน

โรงเรียนศรีฟ้าธรรมาวุธวิทยาได้นำจิตวิทยาการเรียนการสอนไปใช้ในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครูนักเรียนและบุคลากรมีระดับการปฏิบัติสูงสุด ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ มีความสามารถในการยอมรับและมีความเข้าใจนักเรียน ($\bar{X} = 4.18$) มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.16$) และมีความสามารถในการสื่อสารได้ดี ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ

2.4 ด้านสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสองแห่ง (โรงเรียนนุรุดดิน และโรงเรียนศรีฟารีดาบารูวิทยา) ได้นำสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ไปใช้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยการใช้สื่อและนวัตกรรมช่วยให้นักเรียนอยากเรียนรู้และปฏิบัติงานมีระดับการปฏิบัติสูงสุด ($\bar{X} = 3.56$) รองลงมา คือ ครูใช้สื่อได้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.45$) และสื่อที่ครูใช้ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนชัดเจนถูกต้องรวดเร็วขึ้น ($\bar{X} = 3.44$) ตามลำดับ

2.4 ด้านการประเมินและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสองแห่ง (โรงเรียนนุรุดดิน และโรงเรียนนุสตานุดดิน) ได้นำการประเมินและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนไปใช้โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) เมื่อพิจารณาในแต่ละรายการ พบว่า ทุกรายการมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการประเมินผลงานของผู้เรียนสม่ำเสมอควบคู่ไปกับการเรียนการสอนมีระดับการปฏิบัติสูงสุด ($\bar{X} = 3.41$) รองลงมา คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้พัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ($\bar{X} = 3.22$) และมีการสรุปผลการประเมินที่แสดงเป็นระดับพัฒนาการทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 3.21$) ตามลำดับ

ที่เป็นดังนี้ เนื่องจากสภาพปัญหาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามทั้งสองแห่งเป็นโรงเรียนที่กำลังขยายชั้นเรียนโดยเริ่มเปิดมัธยมศึกษาตอนปลายทำให้งบประมาณไปสนับสนุนด้านอาคารสถานที่มากกว่าด้านการจัดหาสิ่ง นวัตกรรมที่ช่วยสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาวิชาการแก่ครู อาจารย์ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเพิ่มเติมมากขึ้น
- 1.2 ควรมีการนิเทศและติดตามการปฏิบัติงานของครูอาจารย์ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามให้มากขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 1.3 ผู้บริหารควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ครูมีความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติที่ยังเป็นปัญหา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาพัฒนาการในลักษณะการบูรณาการการเรียนการสอน
- 2.2 ควรศึกษาเพิ่มเติมในกรณีโรงเรียนที่ได้รับเงินอุดหนุนน้อย
- 2.3 ควรศึกษาผลกระทบจากการวิจัยในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป